

IST. 25 Şubat 1972

SİLÂHDARAĞA

T E K
TERMİK SANTRAL İŞLETMELER
DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

108
Kömür servisinin gece vardiyası
nın kaldırılmaması hk.

ANKARA

İlgi:27/12/1971 Tarihli ve İşl.İd.Koord.Şb.Md. ifadeli
ve 722/16717 sayılı yazı

İlgililerce işletmemizde yapılmış bulunan iş Etütlerinde işletmemizin kendileri için bir hayli yabancı bulunması ve güvenilir kaynaklardan faydalanılmamış bulunması neticesinde yanlışlığı anlaşıl-
makta, kömür servisinde gece vardiyasının kaldırılması hususunda istinad
olunan nedenler de bunun tipik bir örneğini göstermekte ve bilnetice
yanlış nedenler ve kifayetsiz malumata müstenit neticeler ve tavsiyeler
de bittabi isabetsiz bulunmaktadır.

Etüt raporuna, fırsat hasıl olduğunda gerekli tavzih ceva-
bı verilmek üzere şimdilik daha gecikilmemek üzere ilgi yazıdaki mevzua
avdetle durum ve gerekli tavzih aşığıda arz olunur.

Şöyleki;

1- Bilindiği üzere Silâhdarağa Santrali üç ayrı kazan daire -
sinde on kazan ve üç ayrı makina dairesinde altı türbo-grup ve santral
boyunca yaygın bir sahaya kurulmuş müteferik tesislerden mürekkep büyük
bir kömür tesisatı ve dağılık tesisleriyle ihtiyaca göre çalışarak hizmet
ifa eden ve yılda yarım milyar kWh. üretim kapasiteli ve 250-300 bin ton
kömür sarfedebilen bir santral olduğundan ve sarf ettiği kömür de Zongul-
dak'tan İstanbul Limanına vapurla getirilen ve vapurdan liman işletmesin-
ce tahliye ve İstanbul Limanından Silâhdar'a da hususi mavnalarla sevk
suretiyle sağlanmakta ve Silâhdar'da yuvarlak olarak yevmiye 1000 ton ka-
darı yakılmak ve bakıyesi ile gerekli stokağı karşılaya bilmek üzere 1500
tona kadar kömür tahliye ve nakliyesinin sağlanması iktiza etmekte bulun-
duğundan santralin heyeti umumiye halindeki çalışma şekli ve personel mik-
tarı bu ihtiyaca cevap verebilecek sürette tazuv etmiş bulunmakta son
senelerde peyder pey vaki eksilmelerle halen mevcut personel dahi aslında
mer'i iş kanunu ve toplu iş sözleşmeleri muvacehesinde eksik bulunmakta
ve eksiklik arttığı nisbette ayrıca emniyet noksanına ve hizmet aksamala-
rına uğranılması da mukadder bulunmaktadır.

2- Kömür vardiyalarının tesisi aslında raporda belirtildiği
gibi silolara kömür verme ihtiyacından değil kömür tahliyesi ihtiyacından
doğmuştur.

Görülüyorki bu hususta iş etüdü temelinden hatalı bulunmak-

%

tedir. Silâhdar'a hariçten kömür sevk ve Silâhdar'da tahliye mevzu bahis olmasa idi santral kömür teşkilatı tabiatı ile çok daha az personelle taazuv ederdi.

Konunun temelinde bu açıklığa varıldıktan sonra kömür sevk ve tahliye işinde biraz detaya girilmesi durumun çok daha açık anlaşılabilmesini sağlayacaktır.

Hatırlanacağı üzere Zonguldak'tan kömür vapurla sevk olunmaktadır.

Bu hususta:

a) Kömür idaresince lüzumlu miktarda ve gerekli vasıfta kömürün verilebilmesi, tahsis olunabilen kömüre göre vapur tertip ve tanzimi, vapurların muntazam sefer yapabilmeleri için havanın müsait oluşu problemleri mevcuttur. Bunların devamlı olarak istediğimiz şekilde tanzimi yeddi iktidarımızda değildir.

b) İstanbul Limanına gelen vapurun Kuruçeşme'de şalonlara tahliyesi ve şalonların Silâhdar'a sevki tamamen liman işletmesinin faaliyeti cümlesinden bulunmakta olup bu hususta da; Vapurun biran evvel tahliyesi, mahdut miktarda şalona ve istimbota sahip bulunan liman idaresince her zaman için gerekli miktarda şalon ve istimbot tahsisinin mümkün olup olamaması ve bu faaliyetlerin devamına yüklü şalonların Silâhdar'a sevkine havanın elverişli olup olamaması, gece tahliye faaliyeti olmadığından şalonların köprüden geçişe elverişli zamanlara bağlı bulunuşu ayrıca bir hayli dolmuş bulunan haliçin şalon sevk güzergahının, suların yüksekliği ve alcaklığı hallerinin etkisine de bağlı olması gibi nedenlerle Silâhdar'a kömür sevkiyatının her zaman için gereken bir intizam dahilinde ceryan edememesi ve bu hususun sağlanmasının da yeddi iktidarımızda bulunmaması.

c) Silâhdar'a vasıl olan şalonların biran evvel tahliyesi ve limana iadesi gerekli bulunup şalonların Silâhdar ihtiyacına uygun bir nizam dahilinde gelememesi ve binetice zaman zaman Silâhdar'da kömür yüklü şalon bekliyerek vakit kaybına uğranılması ve zaman zaman da Silâhdar rıhtımında tahliye gücünün üstünde bir şalon birikmesi halleriyle daima karşılaşılmakta bulunulduğundan bir yandan santralin ve diğer yandan santral dışı tahliye ve sevk işlerinin aksamaması ve tahliye gecikmeleriyle munzam ücret ödemelerine uğranılması için Silâhdar tahliyesinin elde olmayan bütün bu değişikliklere cevap verebilecek bir yeterlikte bulunması ve günün her saatinde mümkün olan yüksek kapasitesiyle tahliye işini yapabilir bir halde bulunması iktiza etmektedir. Bu sebeplerledir ki santralde kömür servisi yaz ve kış, gece gündüz aledevam ve tesislerin kapasitesine denk olarak eşit tahliye kudretinde, üç vardiya halinde çalışma esasında kurulmuş bulunmakta ve halihazır şartlarda bir değişikliği gerektirir bir halde bulunmamaktadır.

Diğer taraftan kömür tahliye personelinin uygun ve lüzumlu kömür tahliye işinden alınıp fabrikanın tahliye işlerindeki amelelik işlerinde istihdamı veya gerekli niteliği hâiz bulunmadıklarından teknik sahada istihdamlarından bir fayda mülâhaza olunamayacağı gibi toplu halde çıkarılmalarının da kolay ve arzuya şayan bir tatbikat olmadığı takdirde varestede olacak hususattan değildir.

Şirketin Şirketler'ine ilişkin olarak ve Şirketin Şirketler'ine ilişkin olarak...

Konunun temelinde bu şirketin kuruluşuna ilişkin olarak...

Hatırlanacağı üzere Şirketin kuruluşuna ilişkin olarak...

6.4. / 1486/2

a) Şirketin kuruluşuna ilişkin olarak...

b) Şirketin kuruluşuna ilişkin olarak...

c) Şirketin kuruluşuna ilişkin olarak...

Şirketin kuruluşuna ilişkin olarak...

(3)

Yazıda temas olunan hususlardan vibrasyon tatbikatı esasta konu ile ilgili bulunmamaktadır. Filhakika yukardan beri arz ve izah olunduğu üzere siloya vibrasyon tatbiki suretiyle gece vardiyasının kaldırılması mümkün olacağı gibi bir durum ve konunun mevzu bahis olamayacağı yukarıki tavzihten kolaylıkla anlaşılmaktadır.

Filhakika bilindiği üzere vibrasyon tatbikatı esas olarak daimi hareket halinde bulunan devreler için müsbet bir sonuç veren bir tatbikattır. Halbu ki silolar oldukça büyük hacimde sakin depolardır. Bilhassa Silâhdar Santrali Kazanları günün ihtiyaç anlarında hizmete girer ve ekseriya geceleri durur ve dolayısıyla silodaki kömür akışında durur, ancak silo hiç bir zaman boş bırakılmaması iktiza eden kömür emniyet deposudur. III ve IV Nolu kazan dairesi siloları kazanlarına uygun olarak inşâ edilmiş bulduklarından yuvarlak olarak iki günlük ihtiyaca tekabül eden kapasitededirler. I Nolu kazan dairesi siloları ise eski küçük kazanlara göre inşâ edilmiş ve bilahare buraya büyük kazanlar kurulmuş olduğundan silolar kazanlarına denk bulunmadıklarından daha sık kömür verilmesi gerekmektedir. Vibrasyon tatbikatı için Çatalağzından gelen Çatalağza Santrali kazan baş teknisyeninin bizzat beraberinde getirdiği vibratörün kazanlarımız bunkerlerine hiç bir faydası bulunmadığı ve bulunmayacağı ve esasen 6/10 kömürü istimali halinde böyle lüzumsuz bir tesisat ilâvesine mahal bulunmadığı müşterek kanısına varılmıştır.

Bilcümle tesislerimizde olduğu gibi kömür tesislerinde de gerektiğinde faydalı olan tadiller cihetine esasen işletme esnasında gidilmektedir.

Ancak esasa tealluk eden tadillere girilmek için şartların tahassul etmesi ve ancak bundan sonra durum her vechesiyle müteala olunarak tatbiki hakikaten fayda sağlayacak ise tadillere girilmesi iktiza eder. Aksi halde memleketin temel faaliyeti ile ilgili bulunan enerjinin gereken bir intizam ve emniyetle sağlanılamaması gibi bir duruma yer verilmiş olur.

Yukarıdan beri yapılan tavzihten anlaşılacağı üzere santral kömür servisi sadece silo ikmali ihtiyacından değil bilhassa kömür sevk-kiyatına uygun ve bu arada silo ikmalini de sağlayacak ihtiyacı da içine alan bir ana ihtiyaca göre kurulmuştur.

Bu santral elyövm memleket enerjisinin sağlanmasında çok kıymetli fonksiyonunu muhafaza etmektedir ve binetice çalışma şartlarında esaslı bir değişiklik olmamıştır. B u arada bütün kısımlarda olduğu gibi kömür kısmında rast gele kurulmuş değil, bir ihtiyaca cevap vermek üzere kurulmuş olduğundan yeni temel şartlar ve dolayısıyla temel ihtiyaçlarda değişiklik olmadıkça basit iş etütleriyle esaslı değişikliklere kal-kılmasında kanaatimizce bir isabet bulunmamaktadır.

Keyfiyet tavzihen bilgilerinize arz olunur.

İbrahim TÜRSAN
İşletme Müdürü

